EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.3.2023
COM(2023) 107 final

2023/0054 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepinguga asutatud koostöönõukogus liidu nimel võetavat seisukohta arengukoostöö allkomitee moodustamist käsitleva otsuse kavandatava vastuvõtmise küsimuses

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepinguga[1] (edaspidi „leping“) asutatud koostöönõukogus liidu nimel võetav seisukoht arengukoostöö allkomitee moodustamist käsitleva otsuse kavandatava vastuvõtmise küsimuses.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vaheline partnerlus- ja koostööleping

Lepingu eesmärk on tugevdada suhteid lepinguosaliste vahel, kes kohustuvad pidama igakülgset dialoogi, ning edendada vastastikust koostööd kõigis ühist huvi pakkuvates valdkondades. Lepingule kirjutati alla 11. mail 2012 ja see jõustus 1. augustil 2018.

2.2. Koostöönõukogu

Lepingu artikli 111 lõikega 1 asutati koostöönõukogu, kes jälgib lepingu täitmist. Sellesse kuuluvad lepinguosaliste esindajad. Koostöönõukogu vaatab läbi kõik lepinguga seotud tähtsad küsimused ja muud vastastikust huvi pakkuvad kahepoolsed või rahvusvahelised küsimused, et saavutada lepingu eesmärgid. Lepinguosaliste kokkuleppel võib koostöönõukogu anda asjakohaseid soovitusi.

Lepingu artikli 112 lõike 2 kohaselt võib koostöönõukogu luua allkomiteid ja organeid, mis abistavad teda tema ülesannete täitmisel. Koostöönõukogu määrab kindlaks nende allkomiteede ja organite koosseisu, ülesanded ja töökorralduse. Nii EL kui ka Iraak on väljendanud huvi moodustada arengukoostöö allkomitee.

2.3. Koostöönõukogu kavandatav õigusakt

Koostöönõukogu võtab kooskõlas lepingu artikli 112 lõikega 2 vastavalt oma töökorra[2] I lisa artikli 10 lõikele 1 oma kolmandal istungil või vajaduse korral enne või pärast seda vastu otsuse arengukoostöö allkomitee moodustamise ja selle pädevuse kindlaksmääramise kohta (edaspidi „kavandatav õigusakt“).

Kavandatava õigusaktiga moodustatakse arengukoostöö allkomitee, mis abistab koostöönõukogu tema ülesannete täitmisel.

Töökorra I lisa artikli 10 lõike 1 kohaselt võetakse koostöönõukogu otsused ja soovitused vastu lepinguosaliste kokkuleppel, nagu on osutatud lepingus. Koostöönõukogu võib vastu võtta otsuseid või anda soovitusi kirjaliku menetluse teel, kui mõlemad lepinguosalised selles kokku lepivad.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesolevaga esitatakse nõukogu otsuse ettepanek, millega määratakse kindlaks lepinguga moodustatud koostöönõukogus liidu nimel võetav seisukoht arengukoostöö allkomitee

---

[1] Nõukogu 20. juuli 2018. aasta otsus (EL) 2018/1107 ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise kohta (ELT L 203, 10.8.2018, lk 1).

[2] ELi–Iraagi koostöönõukogu 8. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1/2013 koostöönõukogu ja koostöökomitee töökordade vastuvõtmise kohta (ELT L 352, 24.12.2013, lk 68).

moodustamise ja selle pädevuse vastuvõtmise küsimuses. Nii EL kui ka Iraak on väljendanud huvi moodustada arengukoostöö allkomitee.

Liidu seisukoha ettepanek põhineb koostöönõukogu akti eelnõul, mis on esitatud käesoleva nõukogu otsuse ettepaneku lisas.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse alusel siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[3].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Koostöönõukogu on organ, mis on loodud ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepinguga. Lepingule kirjutati alla 11. mail 2012 ja see jõustus 1. augustil 2018.

Euroopa Liit koos liikmesriikidega on lepingu osaline.

Akt, mille koostöönõukogu peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kuna koostöönõukogu otsus, mis võetakse vastu lepingu artikli 112 lõike 2 kohaselt ja lepinguosaliste kokkuleppel vastavalt töökorra I lisa artikli 10 lõikele 1, võimaldab moodustada arengukoostöö allkomitee, on kavandataval õigusaktil õiguslik toime.

Kavandatava õigusaktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud, ilma et ükski neist oleks teisega võrreldes kõrvalise tähtsusega, peaks ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel erandina olema mitu materiaalõigusliku alust.

---

[3] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas C-399/12, Saksamaa *vs.* nõukogu, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk on rakendada Iraagis tehtav arengukoostöö.

Seepärast on kavandatava otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 209.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 209 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

2023/0054 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepinguga asutatud koostöönõukogus liidu nimel võetavat seisukohta arengukoostöö allkomitee moodustamist käsitleva otsuse kavandatava vastuvõtmise küsimuses

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 209 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepingu (edaspidi „leping“) nõukogu otsusega 2018/1107[1]. Leping jõustus 1. augustil 2018.

(2) Vastavalt lepingu artikli 111 lõikele 1 asutati koostöönõukogu, kes jälgib lepingu täitmist. Lepingu artikli 112 lõike 2 kohaselt võib koostöönõukogu luua allkomiteid ja organeid, kes abistavad teda tema ülesannete täitmisel. Koostöönõukogu määrab kindlaks nende komiteede ja organite koosseisu, ülesanded ja töökorralduse.

(3) Nii EL kui ka Iraak on väljendanud huvi moodustada arengukoostöö allkomitee, kus saaks pidada dialoogi liidu ja Iraagi arengukoostöö kõigi tahkude kohta ja edendada liidu arengukoostöö programmide rakendamist Iraagis.

(4) Koostöönõukogu võtab vastavalt oma töökorra[2] I lisa artikli 10 lõikele 1 oma kolmandal istungil või vajaduse korral enne või pärast seda kirjaliku menetluse teel vastu otsuse arengukoostöö allkomitee moodustamise ja selle pädevuse kindlaksmääramise kohta.

(5) Kuna otsus on liidu jaoks siduv, on asjakohane assotsiatsiooninõukogus liidu nimel vastu võetav seisukoht kindlaks määrata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liidu nimel koostöönõukogu kolmandal istungil või vajaduse korral enne või pärast seda kirjaliku menetluse teel võetav seisukoht põhineb eriotstarbeliste allkomiteede moodustamist ja nende pädevuse kindlaksmääramist käsitleva õigusakti eelnõul, mis on esitatud käesoleva otsuse lisas.

[1] Nõukogu 20. juuli 2018. aasta otsus (EL) 2018/1107 ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise kohta (ELT L 203, 10.8.2018, lk 1).

[2] ELi–Iraagi koostöönõukogu 8. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1/2013 koostöönõukogu ja koostöökomitee töökordade vastuvõtmise kohta (ELT L 352, 24.12.2013, lk 68).

2. Liidu esindajad võivad koostöönõukogus teha väiksemaid tehnilist laadi muudatusi koostöönõukogu õigusakti eelnõu sõnastuses ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

nõukogu nimel
eesistuja